

20.8.2018

KAUPUNGIN TILOJEN ASUKASKÄYTÖN PERIAATTEET

Lähtökohta

Kaupunkistrategian mukaan tasavertaisten mahdollisuuksien luomiseksi kaupunki varmistaa, että sen tiloja on helppoa ja turvallista käyttää koulu-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan. Julkisten alueiden ja tyhjiä tilojen tilapäistä käyttöä kulttuuri- ja kansalaistoimintaan helpotetaan. Kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki tukee asukkaiden ja yhteisöjen alueellista oma-aloitteellisuutta ja yhteistoimintaa.

Kaupungin tilojen asukaskäytön pohjana olevat arvot ovat asukaslähtöisyys, ekologisuus, oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus, taloudellisuus, turvallisuus, osallisuus ja osallistuminen sekä yrittäjämysteisyys. Kaupungin omistamien tilojen asukaskäytön tulee olla edellä mainittujen arvojen mukaista ja tilojen käyttöä edistetään edellä mainittujen arvojen pohjalta selkeästi, avoimesti ja niin laajasti kuin se on mahdollista.

Kaupungin tiloja käytetään jatkossakin ensisijaisesti siihen tarkoitukseen, johon tilat on alun perin tarkoitettu. Tuon tarpeen täyttäminen on aina etusijalla, kun tilojen käyttöä tai käyttäjiä priorisoidaan. Tilojen käyttötarkoitukset on määritelty kaavamääräyksin sekä rakennusluvissa. Asukaskäyttö ei voi olla ristiriidassa näiden ehtojen kanssa.

Yleiset periaatteet

Tilojen tarjoamisessa asukaskäyttöön noudatetaan tasapuolisuutta ja avoimuutta. Kaupungin tilojen asukaskäytön mahdollisuuksista viestitään sekä kaupunki- että toimialatasoilla.

Toimialan päättäessään omista asukaskäyttöön liittyvistä linjauksistaan, pääsäännön tulee olla, että tilat ovat varsinaisen käyttöajan ulkopuolella kansalaisyhteiskunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden käytettävissä.

Kukin toimiala päättää palveluun liitettävistä tiloista ja niiden liittämisympäristyksestä, tiloihin liittyvistä ohjeista ja rajoituksista sekä peruutusehdoista. Tilaa hallinnoivan toimialan viranhaltijat käyttävät läpinäkyvästi ja tasapuolisesti tehtäviinsä kuuluvaa harkintavaltaa päättäessään maksuttoman ja maksullisen käytön rajanvedosta että eri käyttäjien priorisoinnista.

Tilojen asukaskäytön lähtökohtana on, että käyttäjä vastaa tilojen valvonnasta ja siivouksesta sekä mahdollisista käytönaikana toimitiloihin tai niiden varusteisiin syntyvistä vahingoista.

20.8.2018

Tilojen käytöstä solmitaan aina sopimus. Tilojen varaaminen, käyttöön liittyvien varausvahvistusten ja sopimusten tekeminen keskitetään tarkoitusta varten kehitettyyn varaamo.hel.fi -palveluun. Henkilöille, joiden asiointivalmiudet ovat huonot tai heikentyneet, järjestetään mahdollisuus muutamassa toimipisteessä eri puolilla kaupunkia tilojen varaamiseen ja sopimusten tekemiseen niin, että heitä avustetaan käyttämään sähköistä järjestelmää.

Maksuttomuuden ja maksullisuuden periaatteet

Tilojen käyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on pääasiassa helsinkiläisten avoimeen osallistumiseen perustuva järjestö- tai kansalaistoiminta. Toiminnan tulee lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta.

Maksutonta käyttöä on kaupungin oma toiminta, koulujen aamu- ja ilta-päivätoiminta sekä luokkatoimikuntien, vanhempainyhdistysten ja vastavien toiminta, yleishyödyllinen järjestö- ja kansalaistoiminta kaupunkikulttuurinen aktiivisuus, aktivismi, omaehtoinen järjestäytymätön harrastustoiminta ja taiteen perusopetuksen ryhmä- ja yksilöopetus.

Toiminta katsotaan maksuttomaksi vaikka siihen liittyisi nimellinen omakustannustaustainen materiaali- tai muu maksu. Toiminnan satunnaisuus tai säännöllisyys ei vaikuta maksuttomuuden määrittelyyn.

Maksullista käyttöä on toiminta, johon liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Maksullisuuden piiriin lukeutuu myös toiminta, joka on suunnattu pääasiassa muille kuin helsinkiläisille. Uskonnollinen toiminta katsotaan maksulliseksi, mikäli samassa tilaisuudessa ei ole avoimeen kutsuun pohjautuen edustettuna useampia uskonnollisia vakaumuksia tai jos toiminnan päätarkoitus on uskonnon opettaminen. Samoin pääasiassa uskonnon harjoittamiseen liittyvä toiminta kuuluu maksullisen käytön piiriin.

Maksullisesta tilojen käytöstä peritään toimialalautakuntien määrittelemien hinnastojen mukaiset maksut.

Yksittäisen puolueen tai ehdokkaan järjestämistä vaalitulaisuuksista peritään aina maksu voimassa olevan hinnaston mukaisesti. Kaupungin tiloja luovutetaan vaalitulaisuuksiin tasapuolisuutta noudatetaan siten, että yhdelle poliittiselle toimijalle samasta toimipisteestä voidaan vuokrata tilat yhden kerran omaa vaalitulaisuutta varten yhtä järjestettävää vaalia kohden. Mikäli samaan tilaan on hakijoita enemmän kuin sinne mahtuu,

20.8.2018

paikka ratkaistaan arvalla, elleivät tilan halukkaat käyttäjät pääse asiasta sopimukseen.

Tilojen asukaskäytön kehittämisen periaatteet

Palvelua pyritään kehittämään vaiheittain lisäämällä siihen jatkuvasti uusia tiloja ja palveluita.

Tilojen asukaskäytön mahdollistaminen otetaan uudisrakennuksissa huomioon jo suunnittelussa. Peruskorjauksien yhteydessä edistetään oma-toimikäyttöä huomioimalla asukaskäytön vaatimukset suunnittelutavoitteissa vanhojen tilojen pohjaratkaisujen asettamien rajoitusten puitteissa.

Näitä kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteita pyritään noudattamaan soveltuvin osin myöskin kaupunkikonserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä ja säätiöissä, pois lukien markkinaehtoisesti toimivat yhtiöt.

Noudatettava lainsäädäntö

Tiloja käyttäessä tulee noudattaa hyviä tapoja sekä Suomen lakeja. Vaalitilaisuuksia, kuvauksia tai muita poliittisia tilaisuuksia ei tule järjestää ennakkoäänestys, kotiaäänestys ja yleisesti vaalipaikkojen välittömässä läheisyydessä vaaliäänestyksen aikaan siten, että niiden voitaisiin katsoa vaikuttavan äänestäjien vaalivapauteen. Äänestyspaikoille ja niiden välittömään läheisyyteen ei saa jäädä vaalitilaisuuden mainos ja kampanjamateriaaleja. (714/1998).

Tiloissa ei saa järjestää kokoontumislaisissa (1247/1999) tarkoitettuja yleisiä kokouksia (mielenosoitus) eikä yleisötilaisuuksia, jotka täyttävät pelastuslain 16 §:n määritelmän. Pykälän mukaan pelastussuunnitelma on laadittava yleisötilaisuuteen tai tapahtumaan, jossa:

- 1) arvioidaan olevan läsnä samanaikaisesti vähintään 200 henkilöä
- 2) käytetään avotulta, ilitulitteita tai muita pyroteknisiä tuotteita taikka erikoistehosteina palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja
- 3) tapahtumapaikan poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta
- 4) tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille.

Tiloissa tulee noudattaa järjestyslakia (612/2003). Tilojen käyttäjien tulee hyväksyä se, että tekninen valvonta muodostaa henkilötietolaisissa (523/1999) määritellyn henkilörekisterin.